

LỊCH SỬ CÂY VIẾT CHÌ

Ngày xưa, thời cổ La Mã (Rome), các scribe (học giả tôn giáo chuyên nghiệp thời này) viết trên giấy papyrus với một thanh kim loại có tên là stylus. Khi viết sẽ để lại dấu lợt nhưng đọc được. Sau đó những cây stylus được làm bằng chì. Ngày nay

Ngày xưa, thời cổ La Mã (Rome), các scribe (học giả tôn giáo chuyên nghiệp thời này) viết trên giấy papyrus với một thanh kim loại có tên là stylus. Khi viết sẽ để lại dấu lợt nhưng đọc được. Sau đó những cây stylus được làm bằng chì. Ngày nay ta gọi là bút "chì" cũng từ cây stylus bằng chì này.

Graphite

Graphite Anh:

Than graphite

Vào năm 1564, tại Borrowdale, Anh quốc có một người tình cờ thấy ở rễ một cây bị nằm tróc gốc có than graphite. Vậy là cả làng xầm xì bàn tán xôn xao cái hầm mỏ huyền bí này. Sau khi khai thác mỏ than chì này, sự dùng graphite (than chì) được phổ biến sâu rộng. Graphite để lại dấu đậm hơn nhưng quá mềm và dễ gãy nên nó cần phải có vật để giữ. Đầu tiên những cây graphite được bao bằng dây. Sau đó graphite được đút trong thanh gỗ và khi dùng thì đẩy thanh graphite ra bằng tay. Bút chì được ra đời.

Lần đầu tiên bút chì được sản xuất tại Nuremberg, Đức, năm 1662. Từ lúc thời chiến tranh với nước Anh, bút chì dùng ở Mỹ được nhập cảng. Đến năm 1812 William Monroe, Massachusetts, mới chế bút chì Mỹ đầu tiên. Năm 1729 Benjamin Franklin quảng cáo bán bút chì trong tờ báo Pennsylvania Gazette của ông. George Washington dùng cây bút chì dài 3 inches (7,5 cm) khi ông sống sót ở Ohio Territory năm 1762.

Graphite Mỹ:

Năm 1821, Charles Dunbar (anh em rể của tác giả Henry David Thoreau) khám phá một lớp trầm tích than graphite tại New England. Than graphite này được chứng nhận là loại than tốt nhất từ trước đến giờ tìm thấy tại Hoa kỳ. Với phẩm chất tốt, bút chì hãng Thoreau được xem là loại tốt nhất nước Mỹ.

Graphite tại Siberia:

Trong khi tìm vàng tại suối Siberia, một nhà buôn Pháp, Jean Pierre Alibert lượm được những miếng graphite rất mềm và tinh khiết. Nghĩ rằng mảnh chì đã trôi đi thật xa từ nguồn chính của nó, ông đã làm một cuộc hành trình vất vả (trek) khoảng 270 miles để tìm ra nguồn của khám

phá của ông. Từ đó ông khai thác mỏ chì gần hiếm quý này trong 7 năm và từ đó thanh chì Trung quốc được biết tiếng.

Lõi chì ngày nay:

Ngày nay lõi chì được pha trộn than graphite với đất sét (clay). Do liều lượng thay đổi của graphite trên đất sét, những người sản xuất viết chì có thể định được độ cứng của viết chì khi viết trên giấy. Chữ "H" lấy từ chữ "hard" tức là cứng. Độ cứng có số càng lớn thì viết chì càng cứng, để viết nét thật mảnh và lọt. Cũng như vậy chữ "B" lấy từ chữ "black" tức là đen. Đôi khi họ dùng chữ "F" từ chữ "fine" để chỉ rằng bút chì có thể gọt rất nhọn. Họ cũng có thể để chung các tính chất với nhau, thí dụ viết chì có ghi chữ HB nghĩa là vừa cứng vừa đen, còn có chữ "HH" nghĩa là rất cứng và "HHBBB" là rất cứng và thiết là đen!

Gỗ để làm bút chì

Bút chì Mỹ được chế bằng gỗ cedar

Đầu tiên, bút chì Mỹ được chế bằng gỗ cedar đỏ miền Đông. Đó là loại gỗ cứng, khó bẻ, sống tại Tennessee và những miền khác của Nam Hoa kỳ. Những năm 1900 sản xuất bút chì cần nguồn gỗ thêm nên họ đến các núi Sierra Nevada tại California. Nơi đây họ tìm thấy cedar thơm, một loại cây mọc rất nhiều, và họ lấy làm bút chì cao cấp. Cây cedar thơm của California nhanh chóng trở thành gỗ bút chì được cả thế giới ưa chuộng. Để bảo đảm tiếp tục có cây cedar thơm, họ liên tục trồng giống này thành rừng

Bút chì có cục gồm:

Hyman Lipman

Mẫu viết chì đầu tiên có gắn cục gồm nơi đầu là do Hyman Lipman ở Philadelphia chế ra năm 1858. Tuy nhiên hiện nay hầu hết các cây bút chì được bán không có cục tẩy!

Cục gồm đầu tiên làm bằng nhựa cây cao su. Càng ngày gồm được chế bằng cao su nhân tạo và thêm đá bọt (pumice, là loại nham xốp nhẹ dùng để tẩy các vết dơ) nhưng sau đó được thay thế bằng vinyl. Vinyl là một loại chất dẻo bền và dai.

Vì sao bút chì được sơn màu vàng?

Bút chì được sơn vàng từ những năm 1890 và màu vàng sáng này để các bạn tìm cho dễ vì nó dễ bị lẫn lộn trên bàn gỗ cùng màu.

Trong những năm 1800, graphite tốt nhất được nhập cảng từ Trung quốc. Bởi vậy các hãng chế tạo muốn cho mọi người biết rằng bút chì của họ làm bằng than graphite của Trung quốc. Bên Trung quốc, màu vàng là màu vua chúa, là màu được trọng vọng. Người Mỹ sơn màu vàng sáng trên bút chì để có cảm nhận "vua chúa" và cho thấy rằng cái ruột chì phẩm chất tốt của nó có liên hệ với Trung quốc.

Hiện nay hết 75% số bút chì tại Hoa kỳ được sơn màu vàng.

Những danh nhân đã dùng bút chì:

Bút chì kim

John Steinbeck viết quyển The grapes of wrath và Cannery Row, đã dùng mỗi ngày cỡ 60 bút chì gỗ cedar. Ernest Hemingway, tác giả The old man and the sea và The snow of Kilimandjaro rất thích dùng cedar pencils để ghi tư tưởng của mình.

Trước khi viết Walden, Henry David Thoreau chế ra bút chì trong xưởng của cha ông. Bút chì của Thoreau được nổi tiếng là cứng nhất và đen nhất Hoa kỳ.

Thomas Edison có sáng kiến giữ trong túi áo vest mình một đoạn bút chì dài 3,5 inches để ghi. Bút chì là lối thoát tiêu biểu cho những người lính trong thời kỳ nội chiến Nam Bắc Mỹ

Leonardo Da Vinci thường dùng bút chì để phác họa